

der blev nævnt i det foregående. Den anden er en udviklingsfond af den type, som også blev afskaffet i forbindelse med vedtagelsen af finansloven for 1990. En sådan fond kunne betale en del af virksomhedernes udviklingsomkostninger i forbindelse med særligt risikofyldte projekter. Hvis projektet lykkedes, skulle pengene betales tilbage. Fælles for disse to ordninger er altså, at de bygger på en avanceret produktidé. I det ene tilfælde er det en offentlig bruger, der kører med ideen, og i det andet er det virksomheden.

En tredje ordning skal gå ud på at sikre tilgangen af avancerede virksomheder ved at styrke højteknologiske iværksættere. Denne problemstilling vil blive nærmere beskrevet under punktet om iværksættere.

Endelig bør det ikke glemmes, at en af Danmarks styrker er det teknologiske servicenet. Under den borgerlige regering er basisbevillingerne faldet under det niveau, der er nødvendigt, for at institutterne fortsat skal være i stand til at opbygge ny basisviden. Derfor skal der ske en genopretning af bevillingerne hertil.

Ad 5

Danmarks eksportpolitik er en rodet affære. Der har længe været konkurrence og dårlig koordinering mellem Udenrigsministeriet og Industriministeriet, der begge betragter sig som eksportministeriet. Desuden er en række andre ministerier – Boligministeriet, Energiministeriet m.v. – begyndt at optræde som eksportministerier på deres sagsområde.

Da endvidere Industriministeriets eksportfremmeordninger – bortset fra eksportkreditordningen – stort set er væk, har vi fået en ejendommelig eksportfremmestruktur. Det manglende led er især den virksomhedsrettede. Og det er nu engang virksomhederne, der skal eksportere, og ifølge en af sparekasserne i 1989 foretaget eksportundersøgelse er den vigtigste barriere for større eksport manglende kompetence i virksomhederne. Sagt på en anden måde: Hvis vi skal eksportere mere til Sydtykland, hjælper det ikke meget med et eksportfremstød, der går ud på at hænge dannebrogslag op på gågaden i München. Det er langt vigtigere at sørge for, at danske virksomheder ved noget om betingelserne i Sydtykland, den lokale kultur m.v.

Det foreslås derfor, at der opbygges en eksportfremmeordning i Industriministeriets regi, der går ud på dels at øge virksomhedernes kompetence og dels at betale en del af omkostningerne ved eksportfremstød mod tilbagebetaling, når fremstødet lykkes og resulterer i øget eksport og indtjening.

Ordningen skal stimulere til samarbejde mellem virksomheder, men ikke på den kunstige måde, som det gamle tre-virksomhedskrav i forbindelse med eksportfremstød byggede på. I stedet kan man sætte indhold i netværksopbygningen ved at lade netværkene have fælles eksportkonsulent, foretage fælles fremstød på enkeltmarkeder m.v.

At eksportfremmeordningen bør være virksomhedsrettet, forhindrer ikke, at man kan lave særlige fremstød mod konkrete markeder. F.eks. er det slående, at Danmark har et betydeligt handelsoverskud med Nordtykland, men et underskud over for hele Tyskland, fordi de færreste eksportører bevæger sig syd for Hamburg. Her er der klart behov for fremstød.

Ligeledes bør der være indsatser rettet mod de øst-europæiske lande. Der er næppe muligheder for store eksportordrer de første år, fordi de pågældende lande mangler valuta, men det er vigtigt at etablere sig i tide.

Ad 6

Den gamle egnsudviklingsordning er stort set ophevet. Det er fornuftigt. Erfaringerne viser, at udflytning af en virksomhed, der ikke hænger sammen med det lokale erhvervsliv, har begrænset betydning. I mange tilfælde er det en sådan virksomhed, der lukker først, når krisen strammer. Derfor er den eneste egnsudvikling, der er tilbage, midler til matching af EF's egnsudviklingsstøtteordninger, hvor der er et krav om medfinansiering.

Til gengæld sker der en betydelig udbygning af den regionale erhvervs politik, der sigter mod at opbygge lokale industrikomplekser byggende på lokale forudsætninger. Det er en god udvikling.

Men desværre hæmmes denne udvikling af kommunalfuldmagten, der sætter stramme bånd for, hvad amts- og primærkommuner må foretage sig – bånd, der er langt strammere end i vore nabolande. Selv når det drejer sig om støtte til udbygning af forskerparker, har regeringen forlangt, at det kun kan ske med lovhjælp i hvert enkelt tilfælde.

Derfor må kommunalfuldmagten lempes, så det bliver muligt for amter og kommuner sammen med lokale interesser at investere i forskerparker, handels-huse, regionale udviklingsfonde m.v.

Samtidig bør der fra statens side stilles penge til rådighed til regionale udviklingsfonde, som det kendes fra Sverige. Endelig bør der være en statslig katastrofefond, der kan træde til, når lukning af en stor virksomhed truer beskæftigelsen på en hel egn. Atter har Sverige vist vejen ved de indsatser, der blev gjort i for-